

EFFEKTRAPPORT för 2023

Kristna Fredsrörelsen är en ideell organisation och medlem i Giva Sverige. Effektrapporten är en del av kvalitetskoden för insamlingsorganisationer gällande ändamål, styrning, internkontroll, insamling, anställda, volontärer samt rapportering. Detta är Kristna Fredsrörelsens effektrapport för 2023 och här beskrivs i korthet den förändring som vår internationella verksamhet bidragit till. Rapporten är avgränsad till den internationella verksamheten som genomförs i Colombia, Guatemala, Maghreb-regionen, Mexiko och Sydsudan. I rapporten redogör vi för vår förändringsteori och hur förändring mäts samt resurser, resultat och lärdomar från året.

Våldsamt konflikt och bräckliga stater där respekten för de mänskliga rättigheterna inte efterlevs är avgörande hinder för samhällens utveckling och människors möjligheter. För att förändra detta krävs långsiktigt arbete, en förmåga att anpassa sig efter förändringar och lokalt ägandeskap. Kristna Fredsrörelsens internationella verksamhet stärker fredsaktörers arbete med att motverka och omvandla grundorsaker till konflikt och stärker deras möjligheter att nå konkreta framgångar för fred, rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva.

De *samhällsproblem* som Kristna Fredsrörelsens internationella verksamhet är inriktad på är våldsamt konflikt, kränkningar av de mänskliga rättigheterna och demokratiskt underskott. En fredlig och rättvis utveckling kräver engagemang från stora delar av samhället, från både enskilda, civilsamhälle och beslutfattare, men även näringslivet har en möjlighet att bidra i positiv eller negativ riktning. Agenda 2030 sammanfattar detta i mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen. För att ett samhälle ska bli mer fredligt och inkluderande behöver förändring ske i såväl kultur, normer och idéer som i praktisk handling och politiska beslut. Kristna Fredsrörelsens strategi i det internationella arbetet är att stärka människors och organisationers eget arbete för fred och rättvisa. Människors gemensamma kraft och engagemang är en grundläggande förutsättning för hållbar förändring men forskning visar att också nyckelaktörer behöver involveras, nyckelaktörer är de som har en direkt möjlighet att påverka problemet. Kristna Fredsrörelsen fokuserar sitt bidrag som extern aktör på att undanröja hinder för positiv utveckling. I de länder där vi arbetar begränsas civilsamhällets bidrag till fred och inkludering av bland annat hot och våld samt brist på resurser.

På många platser i världen utsätts människor som engagerar sig för fred och mänskliga rättigheter för hot och våld. De kan också sakna resurser och kapacitet för att genomföra sin viktiga verksamhet. Kristna Fredsrörelsens *partners* är fredsaktörer i det civila samhället som människorättsförsvarare och fredsorganisationer med en stark lokal förankring. Deras medlemmar och *målgrupper* består av människor som drabbas av våld och förtryck och våra partners arbetar i sin tur med att utbilda och mobilisera människor så att de kan bli aktiva fredsbyggare och konflikthanterare men också med att påverka samhället och politiken i en fredlig och rättvis riktning.

För att åstadkomma förändring genomför Kristna Fredsrörelsen *aktiviteter* och överför *resurser* till fredsaktörer i konfliktområden i enlighet med våra två övergripande strategier genom följande metoder och aktiviteter:

- **Skydd av människorättsförsvarare genom internationell medföljning:** som bidrar med skydd och säkerhet åt hotade människorättsförsvarare och förutsättningar för rättighetsutkrävande. De aktiviteter som genomförs är preventiv fysisk närvaro genom fredsobservatörer på plats, påverkansarbete gentemot skyldighetsbärare samt strategisk kommunikation för ökad legitimitet för MR-försvarare. Vi genomför också kapacitetsstärkande insatser vad gäller MR-försvarares förmåga till riskhantering och att utveckla egna strategier för skydd. Fredsobservatörer och utbildare är de främst resurserna i programmet.
- **Kapacitetsstärkande för fredsaktörer:** som bidrar med ekonomiskt stöd, utbildning, dialog och erfarenhetsutbyte för att stärka mobilisering och inkludering. De aktiviteter som genomförs är vidareförmedling av ekonomiskt bidrag, organisationsstärkande insatser samt kapacitetsstärkande inom fredsbyggande och ickevåldsmetoder. Vi ger också stöd till initiativ för fredsarbete, dialog och relationsbyggande arbete. Partnerorganisationerna mobiliserar och utbildar sina målgrupper. De bedriver också opinionsbildning och genomför påverkansarbete gentemot beslutsfattare samt nätverkande med andra organisationer och instanser på lokal, nationell och regional nivå.

Vår prestation mäts i termer av hur många i målgruppen som fått en positiv förändring genom insatsens resurser, som stärkt kapacitet eller skydd. Nästa nivå handlar om att dokumentera och analysera vilka förändrade beteenden som detta bidrar till hos samarbetsorganisationerna och deras medlemmar/målgrupper (utfall) och slutligen hur det påverkar nyckelaktörers agerande (effekt), som t ex en ny lag. Effekten av verksamheten byggs upp långsiktigt och det är viktigt att analysera den för att säkerställa att strategierna är effektiva i kontexten.

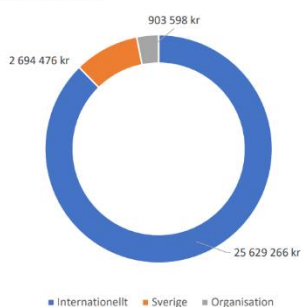
Kristna Fredsrörelsens *förändringsteori* är att en fredlig och rättvis utveckling kräver engagemang från stora delar av samhället samtidigt, och att civilsamhället har en viktig roll att föra samman människor, vara en länk mellan beslutsfattare och befolkning och att utbilda, mobilisera och utkräva ansvar. Kristna Fredsrörelsen bidrar till förändring genom att tillföra resurser i form av skydd och handlingsutrymme i kontexter av hot och våld och stärkt kapacitet genom finansiellt och operativt stöd. Kristna Fredsrörelsen strategierna bygger på att vi tillsammans med lokala partners identifierat vilka faktorer som hindrar en fredlig och rättvis utveckling och driver våld och förtryck i respektive kontext, och var vi som civilsamhällesorganisationer, med våra kapaciteter och identiteter, är mest lämpade att ingripa för att bidra till en positiv förändring.

Den *effekt* som Kristna Fredsrörelsens arbete förväntas ha på lång sikt är en fredlig och rättvis utveckling genom att lagar, avtal och regler antas och följs, att mekanismer för fred och rättvisa är inkluderande och tar tillvara olika gruppers intressen samt att kapacitet, opinion och normer hos individer och civilsamhälle möjliggör fredlig konfliktlösning och en fredskultur. Kristna Fredsrörelsen arbetar för att mål 16 fredliga och inkluderande samhällen ska uppfyllas inom ramen för Agenda 2030. Vi arbetar för att målen ska uppnås inom den gemensamma tidsramen, dvs fram till 2030, men det är avhängigt många andra faktorer. Tyvärr har de globala utvecklingsmålen åsidosatts vilket minskar möjligheterna att uppnå dessa.

Kristna Fredsrörelsens verksamhetskostnader var drygt 29 miljoner och de fördelades så här:

- Kostnad per verksamhetsområde

Huvudsakliga projekt

2023 har Kristna Fredsrörelsen och våra lokala partners bidragit till stärkta förutsättningar för en fredlig utveckling i konfliktområden. Här är några av de *resultat* vi uppnått på vägen mot det långsiktiga målet.

Under 2023 har 810 människorättsförsvarare och civilsamhällesaktörer, som representerar 93 NGO:s, informella nätverk, lokala samhällen och rörelser, direkt dragit nytta av Kristna Fredsrörelsens program. Flera av dessa är gräsrotsrörelser och självstyrande organ för ursprungsbefolkningar med stora medlemsbaser som totalt representerar över 400 000 personer som indirekt gynnas av vårt arbete. Andra är plattformar i det civila samhället och nationella demokratirörelser i kontexter med starkt politiskt förtryck. De representerar i stor utsträckning marginaliserade och utsatta grupper, däribland kvinnor, ungdomar, ursprungsbefolkningar, etniska minoriteter och migranter.

Dessa prestationer har enligt uppföljning med målgruppen lett till förstärkta förutsättningar för vår direkta målgrupp i enlighet med uppställda mål:

- **Rättighetsbärare och civilsamhällesorganisationer** har stärkt kapacitet att enskilt och tillsammans med andra, genomföra ickevåldslig konflikthantering, dialog och relationsbyggande över konfliktlinjer, konfliktanalys och/eller olika typer av freds- och rättighetsarbete. De organiserar sig för att påverka utvecklingen i sina närsamhällen och stater för fred, rättvisa och ickevåld
- **Skyldighetsbärare på lokal, nationell, regional och internationell nivå** har ökat sitt ansvarstagande i frågor som rör fred, rättvisa och ickevåld, samt stärkt inkluderingen av civilsamhällesaktörer och deras perspektiv utifrån sina mandat.
- **Medföljda människorättsförsvarare** upplever en ökad nivå av säkerhet, legitimitet och handlingsutrymme för att organisera sig och driva processer för fred, rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva.
- **Männikorättsförsvarare som fått kapacitetsstärkning i säkerhet och skydd** har ökat sin kunskap om säkerhetsfrågor och implementerar system och ickevåldsliga, differentierade och kollektiva åtgärder för skydd.

Som en del i att skapa en långsiktig effekt riktas arbetet mot moraliska och legala skyldighetsbärare, dvs nyckelaktörer som kan påverka människorättsförsvarares handlingsutrymme. Vi ser att verksamheten bidragit till att

- **Legala skyldighetsbärare** lyssnar till MR-försvarare, reagerar på hot och förföljelser och vidtar åtgärder för MR-försvarares säkerhet, samt utvecklar och implementerar ickevåldsliga, differentierade och kollektiva skyddsåtgärder för MR-försvarare.
- **Moraliska skyldighetsbärare** har en detaljerad och aktualiserad förståelse för MR-försvarares situation och vidtar åtgärder för att stödja MR-försvarares rätt till organisering och skydd. De uttalar sig offentligt till stöd för MR-försvarare och påverkar legala skyldighetsbärare i frågor som gäller rätt till organisering och skydd för MR-försvarare. De vidtar åtgärder för att minska eventuell egen negativ påverkan.

Resultaten inom internationell medföljning är sammantaget lägre än 2022 då en EU-finansierad insats avslutats som hade en stor räckvidd. För kvarvarande verksamhet ligger utfallet i nivå respektive långt över förväntade resultat. Detta beror på en anpassning till en försämring i säkerhetsläget i delar av Chiapas, Mexiko och i Guatemala där det inte är möjligt med fysisk medföljning av hotade MR-försvarare utan satsningar har gjorts på kapacitetsstärkande och politisk medföljning. Prestationen i form av räckvidd säger hur många vi når men vi följer också upp hur de medfölja påverkas och de upplever ökad säkerhet och handlingsutrymme tack vare samarbetet. Vi ser också att den integrerade medföljningen, där fysisk och politisk medföljning kombineras med kapacitetstärkande bidrar till att utsatta människorättsförsvarare får mer kontroll över sin situation, och bidrar till att öka organisationernas egenmakt och oberoende men också att effekten sprids till flera genom kollektiva skyddsstrategier.

För verksamhetsområdet kapacitetsstärkande för fredsaktörer har vi nått långt fler än förväntade resultat. Uppföljningen visar också att de kunskaper som våra samarbetsorganisationer vidareförmedlar når relevanta aktörer som arbetar med för insatsen viktiga frågor som inkluderande fredsprocesser, institutioner för fredlig konflikthantering, kopplingar mellan miljö och konflikt samt könsbaserat våld.

Utifrån årets resultat har vi dragit några lärdomar för att upprätthålla och stärka våra resultat på längre sikt. En övergripande lärdom är att vi är bra på adaptiv planering (adaptive programming) och att vi kan uppvärdera denna förmåga ytterligare eftersom de kontexter vi arbetar i är så föränderliga. Vi har också dragit en slutsats om att stärka utbytet inom organisationen för att säkerställa att innovationer och kunskap kommer alla verksamheter till del och inte stannar inom en given kontext. Slutligen har vi sett att den integrerade medföljningen, dvs när hela verktygslådan används anpassat till kontexten, stärker hållbarheten i de förändringar vi uppnår.